

BILTEN

Broj: 1/2001. travanj 2001.

HIZ

HRVATSKI INFORMATIČKI ZBOR

<http://www.open.hr/hiz>

S A D R Ž A J

- [PRILOG DALJNJEM RAZVITKU INFORMATIČKE PROFESIJE DOPRINOS HIZ-a](#)
- [NAJAVA STRUČNIH SKUPOVA](#)
 - [GIS skup u Dubrovniku 24.4.2001.](#)
 - [Infodani 2001, Lovran 10.-13.5.2001.](#)
 - [CASE 13, Opatija 4.-8.6.2001.](#)
 - [IDC IT Forum, Prag](#)
- [ZAMOLBA ZA AŽURIRANJE PODATAKA O NAŠIM ČLANICAMA](#)

HRVATSKI INFORMATIČKI ZBOR

PRILOG DALJNJEM RAZVITKU INFORMATIČKE PROFESIJE

- DOPRINOS HIZ-a

SADRŽAJ:

1. [RAZLOZI](#)
2. [ULOGA HIZ-a U PROVEDBI STRATEGIJE RAZVITKA INFORMATIKE U RH](#)
3. [ULOGA HIZ-a U RAZVITKU KOMPETENCIJE I PROFESIONALIZMA U INFORMATICI](#)
[3.1 Definicije informatike i IT profesija](#)
[3.2 Sistematizacija IT profesije prema BSC-u](#)
[3.3 European Informatics Skill Structure \(EISS\)](#)
[3.4 IEEE Computer Society CC 2001 model](#)
[3.5 IRM/DAMA Curriculum model](#)
[3.6 Kanadski OSPM model \(Occupational Skills Profile Model\)](#)
[3.7 Australski CBK model za IT profesionalce](#)
4. [ULOGA HIZ-a U VERIFIKACIJI IZOBRAZBE KORISNIKA](#)
5. [ULOGA HIZ-a U DONOŠENJU I PRIMJENI NORMI U INFORMATICI U HRVATSKOJ](#)
6. [ULOGA HIZ-a U RAZVITKU ETIKE U INFORMATICI](#)
7. [DALJNJI RAZVITAK ORGANIZACIJSKOG USTROJSTVA HIZ-a](#)
8. [PRIPREMNE RADNJE ZA PRISTUPANJE HIZ-a MEĐUNARODNIM UDRUGAMA](#)
9. [UMJESTO ZAKLJUČKA](#)

1. RAZLOZI

Postoje brojni razlozi koji uvjetuju neprekidnu potrebu vođenja skrbi o razvoju informatičke profesije. Informatika je područje koje se izuzetno brzo razvija. Prisutni su mnogi njeni tehnički, ali i ekonomski i socijalni aspekti. U ovom trenutku uočavaju se sljedeći aktualni momenti koji zahtjevaju pojačani angažman HIZ-a i njegovu ulogu u:

- provedbi strategije razvitka informatike u RH,
- razvitku kompetencije i profesionalizma u informatici,
- verifikaciji izobrazbe korisnika,
- donošenju i primjeni normi u informatici u Hrvatskoj,
- razvitku etike u informatici.

Također, potreban je daljnji razvitak organizacijskog ustrojstva HIZ-a. Nužne su i pripremne radnje za pristupanje HIZ-a CEPIS-u. Ove aktivnosti proizlaze i iz ranijih inicijativa HIZ-a, godišnjih programa rada HIZ-a (1998./99., 1999./2000. i 2000./2001.), kao i inicijativa koje su davali neki forumi HIZ-a,

2. ULOGA HIZ-a U PROVEDBI STRATEGIJE RAZVITKA INFORMATIKE U RH

Vlada RH je u proljeće 2000. g. pokrenula inicijativu za izradu projekta pod nazivom Hrvatska u 21. stoljeću. Ovaj projekt sastoji se iz 19 cjelina (programske zadatke) od kojih je jedna Informacijska i komunikacijska tehnologija. Ovaj dio radio je tim kojeg je vodio prof. dr. Leo Budin (FER). Radna verzija materijala koji je dostupan javnosti ima sljedeće cjeline:

1. Informacijska tehnologija i informacijsko društvo
2. Informacijska i komunikacijska infrastruktura
3. Informacijska infrastruktura kao podloga razvijanja
4. Informacijska i komunikacijska tehnologija kao industrijska grana
5. Informacijska tehnologija u proizvodnim procesima
6. Obrazovanje i znanstvenoistraživački rad
7. Mjere potrebne za razvitak informacijske tehnologije
8. Preporuke

U sadašnjem trenutku ovaj materijal je u fazi konačnog oblikovanja i međusobnog povezivanja navedenih 19 cjelina. Za očekivati je dovršetak cijelog projekta do 5. mjeseca 2001. g. i njegovo upućivanje na javnu raspravu, te usvajanje na Vladi i Saboru. HIZ je zainteresiran za brži razvitak hrvatskog gospodarstva i društva u cjelini, ali po logici stvari najviše za daljnji razvitak hrvatskog ICT sektora. U tom kontekstu ima sljedeće pretenzije i potencijale:

- biti glas struke i partner Vladi i državnoj upravi u pravilnoj interpretaciji uloge i mesta informatike u hrvatskom društvu,
- putem svojih članica biti sudionik u nastanku i realizaciji mjera strategije razvijanja hrvatskog ICT sektora, kao što su: legislativa i regulativa, projekti elektroničkog poslovanja, intelektualno vlasništvo, normizacija u ICT sektoru itd.,
- biti promotor razvijanja informacijskog društva u Hrvatskoj odnosno društva zasnovanog na znanju, inovacijama i novim tehnologijama,
- biti pokretač, ali i realizator u poduhvatima daljnog razvijanja informatičke profesije u Hrvatskoj na komplementarnim osnovama koja vrijede u Europskoj zajednici i drugim razvijenim zemljama.

Zaključak 2.1. U 5. mjesecu 2001. g. organizirati javnu tribinu na temu *Kako ostvariti strategiju daljnog razvijanja hrvatske informatike uloga HIZ-a. Tom prigodom odrediti i konkretna zaduženja HIZ-a u provedbi ove strategije. Za pripremu ove tribine zadužuje se dr. sc. Zdravko Krakar.*

3. ULOGA HIZ-a U RAZVITU KOMPETENCIJE I PROFESIONALIZMA U INFORMATICI

3.1. Definicije informatike i IT profesija

Visoka kompetitivnost i stvarna profesionalizacija u informatici ne može se postići bez da se definira ova struka (profesija), sistematiziraju potrebna znanja za njeno obavljanje, te utvrdi i realizira način objektivnog ovlaštenja i licenciranja prava obavljanja ovih poslova. Prilog tome je ova točka. Postoje mnogobrojne definicije informatike. No niti jedna od njih nije općeprihvaćena i jednoznačna. U akademskim sredinama najčešća podjela je na 2 temeljne skupine: *computer science* i *information science*. U RH na snazi je klasifikacija znanosti koju je načinilo Ministarstvo znanosti i tehnologije i koja

je objavljena u časopisu MOST (prosinac, 1994.), po kojoj informatika pripada u 3 znanstvena područja:

- *prirodne znanosti* polje Informacijski sustavi i programiranje
- *tehničke znanosti* polje Računarske znanosti
- *društvene znanosti* polje Informacijske znanosti.

Osobe koja je diplomirala na nekom fakultetu ostvarila je određeno *zvanje*, npr. dipl. ekonomista ili dipl. inž. Od zvanja treba razlikovati zanimanje. To je skup poslova koji su svojim sadržajem i vrstom organizacijski i tehnološki toliko sređeni i međusobno povezani da ih obavlja jedan izvršitelj koji posjeduje odgovarajuća znanja, sposobnosti i vještine. Naziv zanimanja određuje se prema sustavu nazivlja i pojmova. U RH na snazi je Nacionalna klasifikacija zanimanja (N. N. br. 111/98.) po kojoj se u informatici razlikuju sljedeća zvanja:

- diplomirani računalni stručnjaci (podvrsta 213),
- diplomirani inženjeri elektronike i telekomunikacije (2144),
- diplomirani informacijski i srodnici stručnjaci (podvrsta 343) i
- računalni inženjeri, tehničari i operatori (podvrsta 312).

Svako od ovih zvanja može imati brojna zanimanja. No koja zanimanja u informatici postoje, kako planirati razvoj zanimanja, kako ocjenjivati kompetentnost ljudi, kako mjeriti vještine kojima su ovladali, itd., vrlo je veliki problem. HIZ može u tome dati svoj doprinos. U nastavku analiziraju se neka rješenja u svijetu kao što su britanski ISM model, europski EIIS model, kanadski OSPM model, australski ACS model i dr.

3.2. Sistematisacija IT profesije prema BCS-u

Koja su to znanja, sposobnosti i vještine koja mora danas imati informatičar? Britisch Computer Society (BCS) razvilo je tzv. ISM (Industry Structure Model) model kojim klasificira potrebna znanja i vještine osoba, profesionalaca koji rade u informacijskim sustavima i srodnim područjima (www.bcs.org/ism/matrix). Namjera ovog modela je osigurati profesionalnost IS osoblja, ukazati na potrebnu izobrazbu i mjeriti njenu efektivnost. Putem ovih standarda promovira se najbolja praksa. To je danas najpoznatija svjetska referenca za ovo područje i čini osnovu i tzv. European Informatics Skill Structure (EIIS). Posljednje izdanje ISM je verzija 3.2. ISM je strukturiran tako da definira 9 temeljnih skupina IS osoblja od kojih se svaka dijeli na pripadajuće funkcije (ukupno 72) ili IS specijalnosti (jobs). Daljnja podjela je na poslove (>250 roles) i taskove, a razlikuje se 10 razina odgovornosti i kompetencija. Na taj način postižu se jednoznačne profesionalne kvalifikacije. U tablici 1. navedena je osnovna ISM V3.2. matrica.

Tablica 1. ISM Matrica, Verzija 3.2.

Temeljna skupina	Funkcije	Oznaka	Razine odgovornosti							
			1	2	3	4	5	6	7	8/9
	Upravljanje izobrazbom i treninzima	ETMG						6	7	8
	Upravljanje infor. resursima	IRMG						6	7	8
	IS Koordinacija	ISCO						6	7	8/9
	Upravljanje IS-om	ISMG					5	6	7	8/9

	softvera	SPIM				5	6	7	8/9
	Procjena ergonom. sustava	HCEV		2	3	4	5	6	
	Tehnička specijal.	TECH				4	5	6	
Kvaliteta	IS auditi	AUDT			3	4	5	6	7
	Osiguranje kvalitete	QUAS				4	5	6	
	Provjera kvalitete	QUAU					6	7	8
	Upravljanje kvalitetom	QUMG				4	5	6	7
	Standardi kvalitete	QUEST	1	2	3	4			
Odnosi s korisnicima	Obračun troškova	AGMG				4	5	6	7
	Marketing	MKTG		2	3	4	5	6	7
	Potpore prodaji	SSUP	1	2	3	4	5		
	Prodaja	SALE			3	4	5	6	
Obrazovanje i usavršavanje	Razvoj i usavršavanje	DVTR				4	5	6	7
	Obrazovanje i izvedba treninga	ETDL		2	3	4	5		
	Izrada materijala za izobrazbu	TMCR				4	5	6	7
Potpora i administracija	Procjena i asesment	APAS				4	5	6	
	Upravljanje promjenama	CHMG	2	3	4	5	6		
	Upravljanje konfiguracijom	CFMG	2	3	4	5	6		
	Upravljanje ugovorima	COMG				5	6	7	
	Nadzor ugovora	COMO		3	4	5	6	7	
	Zaštita podataka	DPRO				4	5	6	
	Upravljanje IS-om kao imov.	ASMG							
	Metode i alati	METL		3	4	5	6		
	DPS Nadzor	SUPV				4			
	Nabava	PROC					5	6	7
	Uredski projekti	PROF	2	3	4	5			